

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Addysg a Gwellu Iechyd
Cymru (AaGIC)
Health Education and
Improvement Wales (HEIW)

Cylchlythyr Gofal Sylfaenol

Chwefror 2024

Yn y rhifyn hwn:

**Diweddariad ar y Rhwydwaith
Academaïau Gofal Sylfaenol a
Chymunedol..... 1**

**Newyddion addysg a hyfforddiant
amlbroffesiynol 1**

GatewayC.....1

Fframwaith Ymarferwyr
Gofal Brys 2

Rhaglenni cenedlaethol..... 2

Rhaglen Sylfaen Nyrsio
Meddygaeth Deulu 2

Lleoliadau Myfyrwyr Nyrsio ym
Meddygaeth Deulu 2

Cynllun Cymrodoriaeth Gofal
Integredig Meddygaeth Deulu 2

Compendiwm o Rolau a Modelau
Gofal Sylfaenol a Chymunedol
(PCCC). 3

Fferylliaeth 4

Cynllun Gweithlu Fferyllol Strategol
4

Safonau Addysg a Hyfforddiant
Cychwynnol Newydd a
Rhagnodi Annibynnol
ym maes Fferylliaeth 4

Rhaglen Sylfaen
Ôl-gofrestru..... 4

Lleoliadau Fferylliaeth
Israddedig a Sylfaenol..... 4

Technegwyr Fferyllol a Staff
Cymorth Fferyllol 5

Iechyd Meddwl..... 5

**Hyfforddiant Arbenigedd
Meddygaeth Deulu 5**

**Cynllun Gweithlu Strategol ar gyfer
Gofal Sylfaenol 6**

Diweddariad ar y Rhwydwaith Academiâu Gofal Sylfaenol a Chymunedol

Drwy gydol 2023, mae uned Addysg a Hyfforddiant Gofal Sylfaenol a Chymunedol AaGIC wedi bod yn gweithio gyda chydweithwyr ar draws AaGIC, byrddau iechyd, rhaglenni cenedlaethol, prifysgolion a sefydliadau eraill i ddod â'r rhai sy'n ymroi i flaenoriaethau addysg a hyfforddiant ym maes gofal sylfaenol a chymunedol ynghyd. Os y bu ichi fethu ein Digwyddiad Ymgysylltu â Rhanddeiliaid fis Tachwedd, na phoener.

Bydd cyfle i gwrdd â'r tîm a rhanddeiliaid drwy ystod y meysydd gofal sylfaenol a chymunedol yn ein Digwyddiad Rhanddeiliaid Gofal Sylfaenol a Chymunedol wyneb yn wyneb ar 15 Mai.

Mae'r [Rhwydwaith Academiâu](#) sy'n cynnull rolau allweddol o bob academi gofal sylfaenol a chymunedol yn cyfarfod yn rheolaidd i nodi a thrafod sut y

gellir bodloni blaenoriaethau addysg a hyfforddiant ar lefel leol a chenedlaethol. Mae pob academi yn wynebu gwahanol gamau yn eu datblygiad ac yn awyddus i ddeall yr hyn sydd ei angen a chydweithio i fynd â'r maen i'r wal.

Dros y chwe mis diwethaf, mae sawl rhaglen wedi cael ei thraddodi drwy Gymru gyfan neu drwy gyfrwng rhaglenni academiâu penodol.

Mae'r rhain yn cynnwys: [Rhaglen Sylfaen GPN](#), [cymrodoriaeth Gofal Integredig Meddygaeth Deulu](#) (a elwir hefyd yn rhaglen GP+), rhaglen DPP GPN, rhaglen Amser Dysgu Ymarfer, canolfannau hyfforddi amlbroffesiynol, rhaglen gylchdro Uwch-ymarferwyr Parafeddygol, hyfforddiant Gweithwyr Cymorth Gofal Iechyd, sesiynau staff anghlinigol a digwyddiadau ymgysylltu.

Newyddion addysg a hyfforddiant amlbroffesiynol

GatewayC

Mae gan 2,000 o Glinigwyr Gofal Sylfaenol yng Nghymru rwydd hynt i gyrchu addysg ar-lein ynglŷn â chanser er budd canfod cancer yn gynnar.

Mae Addysg a Gwella Iechyd Cymru (AaGIC), Rhwydwaith Cancer Cymru ac Ymddiriedolaeth Sefydledig GIG Christie wedi cyd-lansio [GatewayC](#) yng Nghymru. Mae'r platfform yn rhoi modd o gyrchu DPP ar unwaith i bob gweithiwr proffesiynol ym maes gofal sylfaenol yng Nghymru, gan gynnwys Canllawiau NICE NG12, drwy gyfrwng y Gymraeg a'r Saesneg. Mae hyn yn ategu'r Cynllun Gwella Gwasanaethau Cancer ar gyfer GIG Cymru.

“Mae gallu cyrchu DPP cyfeiriadol ar sail cancer, yn rhad ac yn ôl fy nghyfleustra, yn hynod ddefnyddiol. Mae'r modiwlau'n rhyngweithiol ac yn cyfuno cyfweiliadau arbenigol â gwybodaeth gryno. Ceir hefyd hanesion cleifion sy'n amlygu pwysigrwydd nodi symptomau cancer yn gynnar a'n dulliau o gyfathrebu â chleifion yn eu cylch.”

Dr Mary Craig – Arweinydd Cancer Meddygaeth Deulu Macmillan ar gyfer Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan

Gall cydweithwyr gyrchu gwefan GatewayC drwy gyfrwng y ddolen hon www.gatewayc.org.uk neu drwy gyfrwng yr eicon GatewayC sydd ar fyrddau gwaith pob practis cyffredinol.

Fframwaith Ymarferwyr Gofal Brys

Mae'r [fframwaith](#) wedi'i ddatblygu mewn cydweithrediad â'r Rhaglen Strategol ar gyfer Gofal Sylfaenol fel rhan o'r gwaith Gofal Brys ac Argyfwng mewn cysylltiad â rhaglen y Chwe Nod. Lanswyd y fframwaith yn y gynhadledd Gofal Sylfaenol Brys ym mis Mehefin 2023.

Mae gwaith ar y gweill i hyrwyddo gweithrediad y fframwaith trwy glustnodi a datblygu addysg a hyfforddiant er budd cynorthwyo'r tîm amlbroffesiynol pwysig hwn i ddatblygu'r sgiliau sydd eu hangen arnynt i ddarparu gofal sylfaenol brys.

Rhaglenni cenedlaethol

Rhaglen Sylfaen Nyrsio Meddygaeth Deulu

Testun cyffro yw cael rhannu bod y garfan gyntaf bellach wedi cwblhau'r rhaglen. Mae 24 o nyrsys bellach yn cael eu cyflogi mewn practisau cyffredinol ac yn defnyddio'r sgiliau y bu iddynt eu meithrin drwy ystod y rhaglen.

I gael rhagor o wybodaeth, cliciwch ar [Rhaglen Sylfaen GPN](#).

Lleoliadau Myfyrwyr Nyrsio ym Meddygaeth Deulu

Rydym wedi penodi tri Hwylusydd Addysg ar sail Ymarfer (PEF) i arwain y rhaglen hon. Maent wedi cydweithio â'r saith prifysgol sy'n darparu'r radd Nyrsio Oedolion yng Nghymru ac wedi dynodi practisau addas ledled Cymru. Bydd y myfyrwyr nyrsio cyntaf yn ymroi i'w lleoliadau o fis Ionawr 2024 ymlaen fel rhan o'r rhaglen genedlaethol. Rhydd y rhaglen gyfle i ddeall sut y mae gofal sylfaenol yn gweithio ac i feithrin dealltwriaeth eang o ddarpariaeth gofal iechyd yn y gymuned, gan ysbrydoli myfyrwyr i ystyried gyrfa ym Meddygaeth Deulu i'r dyfodol.

I gael rhagor o wybodaeth, cliciwch ar '[Lleoliadau nyrsio mewn practisau cyffredinol](#)'

Cynllun Cymrodoriaeth Gofal Integredig Meddygaeth Deulu

Yn dilyn rhaglenni lleol llwyddiannus ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda a Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr, nod y cynllun cenedlaethol hwn yw rhoi cyfle i feddygon teulu ystyried gyrfa bortffolio, gan ddatblygu diddordeb arbenigol, ennill cymwysterau perthnasol ac ymroi i hyfforddiant yn gyfochr â'u rôl GMS.

Caiff cymrodyr Meddygaeth Deulu eu cyflogi dan y cynllun Cyflogwr Arweiniol Sengl (SLE) am 12 mis. Bydd AaGIC, Byrddau Iechyd a phractisau cyffredinol yn cyd-ariannu pob cymrodoriaeth mewn perthynas â GMS, arbenigedd ac elfennau addysgol y rhaglen.

Yn ystod y gymrodoriaeth, bydd pob meddyg teulu'n ymroi i bedair sesiwn glinigol yn y practis, dwy sesiwn mewn clinig yn y gymuned dan arweiniad gofal eilaidd neu arbenigedd Meddygaeth Deulu, sesiwn astudio yn canlyn cymhwyster sy'n berthnasol i'w arbenigedd; ac un sesiwn addysgol strwythuredig wedi'i threfnu gan y Cyfarwyddwr Rhaglen.

I gael rhagor o wybodaeth, cliciwch ar '[Cymrodoriaeth Gofal Integredig Meddygaeth Deulu](#)'

Compendium o Rolau a Modelau Gofal Sylfaenol a Chymunedol (PCCC).

Mae'r wefan [Compendium o Rolau a Modelau Gofal Sylfaenol a Chymunedol](#) wedi'i chynhyrchu mewn cydweithrediad â'r Rhaglen Strategol ar gyfer Gofal Sylfaenol (SPPC).

Mae'n cynnwys Gofal Brys / yr Un Diwrnod; modd o gyrchu'r gweithiwr proffesiynol priodol yn uniongyrchol ac yn amserol; Cynorthwyo pobl ag anghenion cymhleth; a Chynllunio, atal a hyrwyddo.

Mae astudiaethau achos sy'n 'fyw' yng Nghymru ar hyn o bryd yn arddangos enghreifftiau arloesol o waith aml-broffesiynol, integredig i ddarparu gofal sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn yn nes at y cartref. Rydym yn ehangu'r cynnwys ac yn datblygu pecyn cymorth i alluogi arloeswyr mewn gwasanaethau gofal sylfaenol a chymunedol yng Nghymru i lanlwytho eu hanesion eu hunain.

Os hoffech chi gymryd rhan, cysylltwch â SPPC@wales.nhs.uk

Rydym hefyd yn bwrw ymlaen â phrosiectau i ddatblygu

- 🔗 [gweithlu Rheoli Practisau Cyffredinol,](#)
- 🔗 [Cefnogaeth gan Gymheiriaid ar gyfer Rhagnodwyr Anfeddygol ym maes Gofal Sylfaenol a Chymunedol,](#)
- 🔗 [digideiddio'r Fframwaith Cymhwysedd Ymarferwyr Gofal Uwch ym maes Gofal Sylfaenol.](#)

Os oes gennych unrhyw ymholiadau ynghylch y rhaglenni datblygol, cysylltwch â: HEIW.PrimaryCare@wales.nhs.uk

Cynllun Gweithlu Fferyllol Strategol

Ers lansio'r cynllun Gweithlu Fferyllol Strategol ym mis Mehefin 2023, rydym wedi parhau i weithio mewn partneriaeth â'n rhanddeiliaid wrth fynd ati i'w roi ar waith.

Gallwch ddarllen rhagor am weithrediad Camau Gweithredu penodol yng nghylchlythyr yr hydref [yma](#).

Yn sgil cwblhau'r broses o recriwtio i'n tîm prosiect ym mis Ionawr 2024, edrychwn ymlaen at helaethu'n gwaith gyda phartneriaid gofal sylfaenol, a fydd hefyd yn cyflawni'r cynllun gweithlu gofal sylfaenol.

Safonau Addysg a Hyfforddiant Cychwynnol Newydd a Rhagnodi Annibynnol ym maes Fferylliaeth

Mae AaGIC bellach dros hanner y ffordd trwy'n rhaglen waith i weithredu'r safonau addysg a hyfforddiant cychwynnol (IET) newydd ar gyfer fferyllwyr. Bydd y safonau newydd yn ymorol bod pob fferylllydd yn cymhwyso fel Rhagnodydd Annibynnol yn 2026. Mae AaGIC yn parhau i ariannu hyfforddiant Rhagnodi Annibynnol (IP) ar gyfer fferyllwyr gofal sylfaenol a chymunedol. Yn ystod y flwyddyn ariannol hon, mae 200 o fferyllwyr yn ymroi i hyfforddiant neu ar fin dechrau arni. Mae'r buddsoddiad hwn wedi sicrhau cynnydd yn nifer yr ymgynghoriadau rhagnodi annibynnol ym maes fferylliaeth gymunedol, o 3,132 ym mis Medi 2022 i 6,949 ym mis Medi 2023. Mynegodd 97.8% o'r defnyddwyr gwasanaeth y byddent wedi ymweld â darparwr gofal iechyd arall pe na bai'r gwasanaeth yn cael ei gynnig yn y fferyllfa. Er bod cyrchu Ymarferwyr Rhagnodi Dynodedig (DPP) yn parhau i fod yn her, deil AaGIC yn hyderus y byddwn yn cyflawni ein huchelgeisiau i hyfforddi'n holl fferyllwyr clinigol presennol i fod yn Ragnodwyr Annibynnol (IP) dros yr ychydig flynyddoedd nesaf.

Mae'r cynnydd o ran ein cronfa o fferyllwyr-ragnodwyr annibynnol dros y ddwy flynedd ddiwethaf wedi sicrhau niferoedd cynyddol o DPP fferyllol posibl ar gyfer GIG Cymru. Mae AaGIC wedi gwneud arolwg o farn rhagnodwyr annibynnol presennol ynghylch sut y gellid eu cynorthwyo i ymgymryd â rôl DPP. Mae AaGIC yn bwriadu cynnal sesiynau hyfforddi ar gyfer darpar DPP ym mis Mawrth ac Ebrill 2024. Yn ogystal â defnyddio'r gweithlu ehangach o ran fferyllwyr i weithredu fel DPP, mae AaGIC yn archwilio sut y gellir ymgysylltu â'r gweithlu rhagnodi aml-broffesiynol i hyfforddi fferyllwyr-ragnodwyr.

Rhaglen Sylfaen Ôl-gofrestru

Rhaglen bontio bwrpasol ar gyfer fferyllwyr cofrestredig newydd yw'r Rhaglen Fferyllwyr Sylfaen Ôl-gofrestru, sy'n rhychwantu cyfnod gweithredu'r safonau addysg a hyfforddiant cychwynnol newydd. Rydym wedi ymrwymo i gynorthwyo fferyllwyr cofrestredig yn y meysydd gofal sylfaenol a ganlyn: -

- Carfan Medi 22 - tri phractis cyffredinol a 24 fferyllfa gymunedol
- Carfan Medi 23 - dau bractis cyffredinol ac wyth fferyllfa gymunedol
- Carfan Ionawr 24 - dau bractis cyffredinol a 15 fferyllfa gymunedol

Lleoliadau Fferylliaeth Israddedig a Sylfaenol

Yn 2023-24 mae gennym 101 o fferyllwyr sy'n ymroi i hyfforddiant ar draws practisau cyffredinol a fferyllfeydd cymunedol.

Bydd AaGIC yn cyfathrebu â safleoedd hyfforddi ynghylch y broses ar gyfer datganiadau o ddiddordeb er budd y lleoliadau fferylliaeth israddedig (blwyddyn academiaidd 2024-25) a hyfforddiant sylfaenol (blwyddyn academiaidd 2025-26). Yr hyfforddeion Sylfaen hyn fydd y garfan gyntaf i gymhwyso fel rhagnodwyr annibynnol wrth gofrestru.

Os oes gennych unrhyw gwestiynau ynglŷn â hyn, yna cysylltwch â:

Laura.Doyle3@wales.nhs.uk

Technegwyr Fferyllol a Staff Cymorth Fferyllol

Mae AaGIC yn hyfforddi 65 o dechnegwyr fferyllol cyn-gofrestru a gyflogir mewn fferyllfeydd cymunedol. Rhagwelir y bydd 11 o'r rhain yn cwblhau eu hyfforddiant ym mis Ionawr 2024.

Disgwylir i 12 gweithiwr fferylliaeth gymunedol arall ddechrau ymroi i Raglen Hyfforddiant Technegwyr Fferyllol Cyn-gofrestru AaGIC ym mis Chwefror 2024.

Mae Tystysgrif Addysg Uwch Lefel 4 mewn Ymarfer Technegydd Fferyllol yn cynnwys achrediad ar gyfer gwirio cywirdeb terfynol meddyginiaethau a ddosberthir a sgiliau rheoli meddyginiaethau. Bydd hyn yn caniatáu i Dechnegwyr Fferyllol gynnal Adolygiadau Meddyginiaethau Ôl-ryddhau yn dilyn cofrestriad cychwynnol gyda'r Cyngor Fferyllol Cyffredinol.

Cyflwynwyd y rhaglen 'Mynediad At' ym mis Mai 2023 er budd rhoi cyfle i weithwyr presennol mewn fferyllfeydd ennill y cymwysterau i fodloni'r meini prawf mynediad i wneud cais am Raglen Hyfforddiant Technegwyr Fferyllol Cyn-gofrestru AaGIC.

Gall unigolion gwblhau 'Cymhwyso Rhif Lefel 2' Sgiliau Hanfodol Cymru (cyfwerth â TGAU Mathemateg) a Chyfathrebu (cyfwerth â TGAU Saesneg Iaith) a BTEC / TGAU Gwyddoniaeth Gymhwysol, trwy gyfrwng model dysgu cyfunol. Gallwn

ddatgan bod 27 o weithwyr fferylliaeth gymunedol yn ymroi i un cymhwyster neu ragor ar hyn o bryd.

Mae AaGIC wedi recriwtio Arweinydd Rhanbarthol Technegwyr Fferyllol yng Ngogledd Cymru gyda ffocws ar ofal sylfaenol.

Bydd y swydd yn cynorthwyo technegwyr fferyllol cyn-gofrestru ac ôl-gofrestru ym maes gofal sylfaenol.

Iechyd Meddwl

Rydym wedi hyfforddi bron i 500 o staff fferylliaeth gymunedol ym maes Cymorth Cyntaf ar gyfer Iechyd Meddwl. O ganlyniad, rydym yn prysur ymgynghori at wireddu'r targed o benodi Swyddog Cymorth Cyntaf Iechyd Meddwl ym mhob fferyllfa gymunedol erbyn 1 Ebrill 2024.

Mae 1,794 yn rhagor o staff fferylliaeth gymunedol wedi cwblhau cyrsiau dysgu ar sail Ymwybyddiaeth Iechyd Meddwl.

Hyfforddiant Arbenigedd Meddygaeth Deulu

Cyflwynwyd y rhaglen PASS ym mis Tachwedd 2022 i ddarparu cymorth addysgol a bugeiliol i Feddygon Teulu dan Hyfforddiant y nodwyd bod ganddynt siawns uwch o wynebu cymhlethdodau yn ystod eu hyfforddiant.

Mae tystiolaeth gynnar yn awgrymu bod yr hyfforddeion sy'n ymroi i'r rhaglen yn ei chanfod yn fuddiol iawn. Rhagwelir y bydd tystiolaeth, yn ystod y blynyddoedd i ddod, yn dangos bod hyfforddeion cyfrannog yn gwneud cynnydd yn gyflymach a chyda llai o gymhlethdodau. Croesawyd 199 o hyfforddeion newydd eu recriwtio i ymroi i'r rhaglenni Hyfforddiant Arbenigol

Meddygaeth Deulu ledled Cymru ar gyfer y flwyddyn hyfforddi Awst 2023-Gorffennaf 2024. Mae Coleg Brenhinol yr Ymarferwyr Cyffredinol (RCGP) wedi cyflwyno arholiad newydd a elwir yn Asesiad Ymgynghori Efelychol. Mae wedi disodli'r Asesiad Ymgynghori o Bell dros dro a gyflwynwyd ar frys ar ddechrau'r pandemig Covid i ddisodli'r Asesiad Sgiliau Clinigol.

Dywed yr RCGP fod yr Asesiad Ymgynghori Efelychol yn adlewyrchu Ymarfer Cyffredinol yn well ac yn asesu sgiliau clinigol, proffesiynol a chyfathrebu. Bu i ymgeiswyr sefyll yr arholiad am y tro cyntaf ym mis Tachwedd 2023.

Cynllun Gweithlu Strategol ar gyfer Gofal Sylfaenol

Comisiynodd y Bwrdd Gofal Sylfaenol Cenedlaethol y Cynllun Gweithlu Strategol ar gyfer Gofal Sylfaenol ym mis Tachwedd 2022 i fynd i'r afael â heriau'r gweithlu ym maes gofal sylfaenol yng Nghymru. Cafodd y Cynllun, a ddatblygwyd gan AaGIC a'r Rhaglen Strategol ar gyfer Gofal Sylfaenol mewn cydweithrediad ag ystod eang o randdeiliaid, ei gymeradwyo gan y Bwrdd Gofal Sylfaenol Cenedlaethol ym mis Rhagfyr 2023 a'i rannu â Byrddau Iechyd i hysbysu'r broses gynllunio ar gyfer 2024-25.

Mae'r cynllun yn rhan o gyfres o gynlluniau sydd wedi'u cymeradwyo neu sy'n cael eu datblygu, sy'n cwmpasu iechyd meddwl, fferylliaeth, nyrsio, diagnosteg, deintyddiaeth a genomeg.

Nod y cynllun yw datblygu modelau gweithlu cynaliadwy sy'n ategu uchelgais Cymru iachach a Model Gofal Sylfaenol Cymru. Mae'r cynllun yn nodi [dau ddeg chwech o gamau allweddol](#), i'w cyflawni dros gyfnod o bum mlynedd, sy'n cyd-fynd â themâu Strategaeth y Gweithlu Iechyd a Gofal Cymdeithasol.

Mae'r camau gweithredu'n seiliedig ar allbwn yr ymgysylltiad ond hefyd wedi'u hysbysu gan ymarferiad mapio strategaeth manwl, adolygiad o wybodaeth am y gweithlu ac ymchwil cenedlaethol a rhyngwladol.

Er budd cyflawni'r cynllun yn effeithiol bydd gofyn am gydymdrech ar draws yr holl sefydliadau i goleddu'r cynllun hwn a'i ddatblygu ar raddfa leol—i ddatblygu gwasanaeth gofal sylfaenol cynaliadwy sy'n diwallu anghenion ein poblogaeth ac sy'n darparu mynediad teg a gofal o ansawdd uchel. Bydd yn rhaid blaenoriaethu a graddoli'r camau gweithredu. Fodd bynnag, y mae camau gweithredu i'w cyflawni ar unwaith yn 2024/25.

I gael rhagor o wybodaeth ymwelwch â'n gwefan [yma](#) neu cysylltwch â ni drwy gyfrwng ein mewnflwch e-bost pwrpasol: heiw.primarycarewfp@wales.nhs.uk.

Mae'r cynllun yn nodi camau gweithredu sy'n canolbwyntio ar y meysydd canlynol:

- ❏ Pwyslais pendant ar ymwreiddio dulliau gweithio aml-broffesiynol ym mhob sector gan gynnwys gofal sylfaenol brys.
- ❏ Camau sy'n canolbwyntio ar hyrwyddo gweithlu iach, brwdfrydig ac ymrwymedig ym maes gofal sylfaenol.
- ❏ Uchelgais i ehangu hyfforddiant ac addysg gofal sylfaenol yn sylweddol i ddatblygu'n gweithlu presennol ac i borthi cronfeydd gweithlu'r dyfodol.
- ❏ Gwell prosesau o gynllunio'r gweithlu ar bob lefel (practisau, clystyrau, traws-Glystyrau, Byrddau Iechyd, cenedlaethol) gan gynnwys modelu'r galw, sy'n ystyried senarios i'r dyfodol.
- ❏ Ffocws ar ddatblygu arweinyddiaeth broffesiynol yn ogystal ag arweinyddiaeth systemig.
- ❏ Cynnig teg er budd y maes gofal sylfaenol o ran hawl a modd o gyrchu buddion, iechyd a lles, cymorth a chyfleoedd datblygu. Dyma thema gyffredin drwy ystod y broses ymgysylltu.
- ❏ Atebion gweithlu mwy cynaliadwy sy'n lleihau'r ddibyniaeth ar staff dros dro.
- ❏ Manteisio ar dechnolegau newydd a datblygiadau gwyddonol i ryddhau amser i ofalu.

